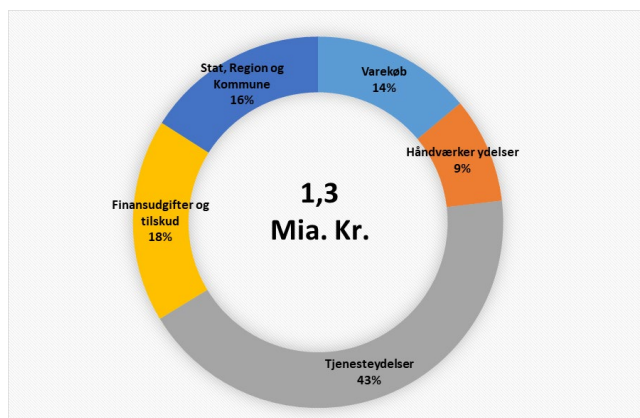

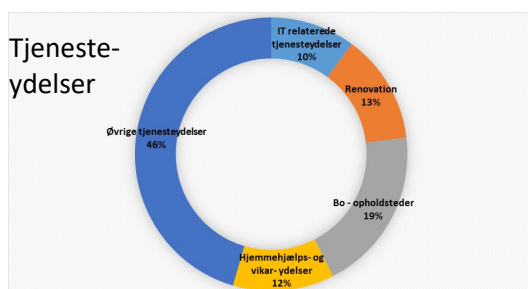
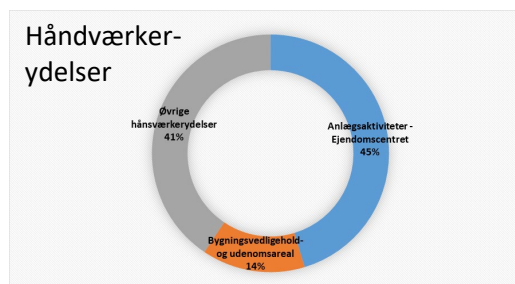
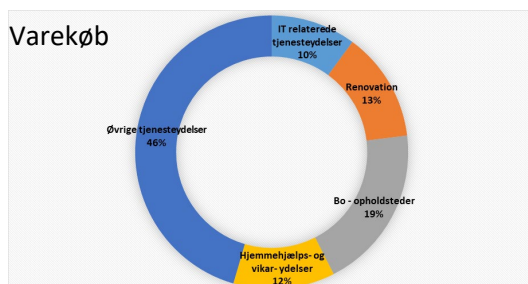
Bæredygtige indkøb og udbud - målsætninger og handleplaner

Med udgangspunkt i den vedtagne indkøbs- og udbudspolitik er der udarbejdet konkrete målsætninger og handleplaner for at opnå en øget bæredygtighed i kommunens fremtidige indkøb og udbud.

Frederikshavn kommune samlede indkøb er opgjort til 1.3 mia. kr.

For nuværende ser Frederikshavn kommunes fordeling af vareindkøb, håndværksydelser og tjenesteydelser således ud:

Med afsæt i FN's verdensmål er der sat fokus på fire overordnede temaer; klima og miljømæssig bæredygtighed, social bæredygtighed, økonomisk bæredygtighed samt samarbejde, partnerskaber og innovation. De enkelte temaer består af udvalgte områder, hvortil der er opstillet målsætninger med tilhørende handleplaner.

De enkelte områder er udvalgt, da de på nuværende tidspunkt besidder en volumen, som vil give mærkbare, bæredygtige effekter ved enten at skærpe eller fastholde krav.

Det foreslås, at de enkelte centre sammen med Indkøb og Udbud løbende tager stilling til, om eventuelt nye målsætninger skal opstilles, eller fastsatte krav skal ændres i takt med udviklingen af bæredygtige løsninger.

Øget bæredygtighed vil ofte kræve flere økonomiske ressourcer. Bæredygtighedstiltag er derfor beslutninger, som skal tages med åbne øjne i forhold til eventuelle ressourcemæssige konsekvenser.

Et andet element er at flytte fokus fra indkøbspris til omkostninger i hele varens livscyklus. Det betyder, at der også skal være fokus på produktion, anskaffelse og aflevering, reparation og vedligehold samt bortskaffelse og evt. efterbrug. Samlet set vil der potentielt kunne spares penge samtidig med at miljø/klimabelastningen kan reduceres.

Varens livscyklus
– model fra Finansministeriets strategi for grønne offentlige indkøb

Et øget fokus på bæredygtige indkøb vil få betydning for de decentrale enheder og kræve en ændret indkøbsadfærd. Det vil samtidig kræve, at der både er en tydelig kommunikation og oplysning om mulighederne for at købe mere bæredygtigt ind. Samtidig vil ledelsesopbakning og opfølgning være vigtige elementer i omstillingen til flere grønne indkøb.

Indkøb via kommunens SKI-aftaler betyder, at der allerede er stillet høje krav om bæredygtighed og klimavenlighed til produkter og leverandører

SKI indgår i en række samarbejder og partnerskaber om bæredygtige indkøb, og SKI's rammeaftaler berører 14 af 17 verdensmål.

Af rammeaftalerne fremgår det bl.a. at leverandørerne er forpligtet til at overholde de ti FN-principper om menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og antikorrupsion. Samtidig stilles der krav til leverandører om bl.a. samfundsansvarlighed, arbejdsklausuler, certificeret bæredygtigt træ, miljømærkekrav og emballagekrav.

Med den vedtagne indkøbs- og udbudspolitik, DK2020 Klimaplan, charter for skattelyfri kommune samt de nationale og kommunale strategier for grønne offentlige indkøb for øje, er der herunder formuleret en række målsætninger og handleplaner for, hvordan Frederikshavn kommune kan bidrage til øget bæredygtighed via dens indkøb og udbud

Reducering af leveringsfrekvens

Målsætning

I samarbejde med leverandører vil Frederikshavn Kommune have fokus på en reduktion i antallet af vareleveringer samt brugen af plast og emballage gennem indkøbs- og logistikplanlægning.

Handleplan

Ved reduktion af leveringsfrekvenser af varer skal det aftales nærmere med kommunens disponenter, hvordan det kan foregå. Samtidig skal der ved fremtidige aftaler stilles krav om antal (færre) leveringer, evt. med levering en fast ugedag.

Adfærdsændringer kræver tid og ændringerne vil komme gradvis, hvorfor der indledningsvis udpeges 4-5 styringsinteressante aftaler, hvor det er muligt at måle adfærdsændringer, og hvor der typisk er mange leveringer bredt i hele kommunen. Der er tale om aftaler, hvor ændringen vil medføre stor effekt. I den sammenhæng forventes der besparelser på CO2 som følge af mindre kørsel, og samtidig mindre forbrug af emballage. En anden afledt effekt forventes at være økonomiske gevinster på baggrund af mindsket leverancekørsel.

Indledningsvis udpeges følgende områder, da disse besidder en stor indkøbsvolumen samt dækker bredt i hele Frederikshavn Kommune:

- Forbrugsartikler
- Kontorartikler
- Fødevarer (produktionskøkkener)
- Tilbehør til IT-udstyr

Det skal påpeges, at leveringsfrekvensen på disse områder reduceres i et omfang, der ikke vil kræve investeringer i yderligere lagerplads, som eksempelvis køle- og frysekapacitet.

SKI stiller krav til de køretøjer, som leverer varer ud. Der arbejdes her med et mindstekrav til køretøjets Euronorm (typisk Euronorm 6).

SKI undersøger altid potentialet for levering med elbiler, men indtil nu er markedet ikke parat til at honorere dette.

Samtidig stilles der en række krav om bestillings- og leveringsadfærd med det primære formål, at mindske leveringsfrekvens og derigennem udledning af CO2 samt partikler. Kravene stilles med respekt for den konkrete aftales specifikke leveringsbehov.

Indkøb af grønne biler

Målsætning

Frederikshavn Kommune vil påbegynde en gradvis udskiftning af kommunens konventionelle biler, så der i højere grad indkøbes grønne biler.

Handleplan

For nuværende ejer Frederikshavn kommune 247 køretøjer (forsikringer).
NOBR ejer 28 biler, som indgår i flådestyringen.

Med en løbende udskiftning af kommunens konventionelle biler til grønne biler er der behov for både en solid og tilstrækkelig opladningsmulighed for den grønne bilpark.

I oplægget til en lade stander strategi for Frederikshavn Kommunes belyses mulighederne for netop at have en lade infrastruktur, som kan understøtte og smidiggøre en gradvis udskiftning af bl.a. kommunens konventionelle bilpark til en mere grøn bilpark, og derved også være med til at fremme en bæredygtig udvikling på transportområdet.

Ved de enkelte udbudsrunder for indkøb eller leasing af nye biler skal det vurderes, om det er økonomisk muligt at udskifte til grønne biler.

Den procentvise stigning i totalomkostningerne ved indkøb af en hybridbil eller elbil i stedet for en konventionel bil vurderes til at være ca. 4% efter tre år ved en årlig kørsel på 20.000 km. (se bilag).

Som beskrevet i bilaget er udregningen forbundet med flere usikkerheder sammenlagt med en løbende teknologisk udvikling på området. Det skal pointeres, at stigningen kun er ved indkøb af selve bilen. Der er ikke taget højde for de følgeomkostninger, der vil være forbundet med etablering af lade infrastruktur.

Ved de enkelte udbud skal der således tages højde for de samlede omkostninger (bil, infrastruktur, opladningstid, kørselsbehov m.m.) ved udskiftning fra konventionelle biler til grønne biler.

Merudgiften for indkøb af grønne biler bør som udgangspunkt max. være på 10 % pr. ny grøn bil i løbet af en treårig periode.

Miljømærkede indkøb

Målsætning

Frederikshavn Kommune stiller krav til miljømærker som f.eks. Svanemærket, EU-blomsten og FSC-mærket på de indkøbsområder, hvor markedet er stort nok til, at der kan opnås tilstrækkelig konkurrence i udbuddet.

Handleplan

Der vil være fokus på at øge andelen af miljømærkede produkter. Det synliggøres bl.a. ved hjælp af kommunens E-handelssystem, hvor miljømærkede produkter er tydeliggjort med miljømærke på varelinjeniveau. Det er således muligt at trække statistik på køb af miljømærkede produkter i kommunens E-handelssystem. Det vil være også være muligt at måle specifikt på køb af miljømærkede produkter på varegrupperne inden for de aftaleområder, som er nævnt under "reducering af leveringsfrekvens"

Nybyggeri, renovering og energioptimering

Målsætning

Frederikshavn Kommune vil energioptimere nye og eksisterende bygninger - herunder have fokus på bæredygtige byggematerialer, indsatser for genbrug og genanvendelse samt forbedring af indeklima.

Handleplan

Som udgangspunkt læner kommunen sig op af den regeringens nationale strategi for bæredygtigt byggeri (bolig- og indenrigsministeriet, april 2021), og arbejder derved hen imod et helhedsorienteret fokus på byggeriet i en bæredygtig retning.

Den nationale strategi for bæredygtigt byggeri er et understøttende tiltag med henblik på at nå 70 procentmålsætningen i 2030. Der er således ikke tale om lovkrav men en række anbefalinger. Med strategien tages der afgørende skridt på vejen mod at nedbringe klimapåvirkning fra byggeriet ved bl.a. at igangsætte initiativer, der skal indfase klimakrav til byggeri igennem den frivillige bæredygtighedsklasse, understøtte udvikling af værktøj til livscyklusvurdering (LCA), samt skabe sikkert og sundt genbrug i byggeriet og fremme fossilfri byggepladser.

Med den frivillige bæredygtighedsklasse, som blev lanceret i maj 2020, er branchen inviteret med til at teste nye krav til byggeriet i en toårig periode. Med det brede fokus på bæredygtighed er den frivillige klasse en vigtig brik i den nationale strategi for bæredygtigt byggeri og i omstilling og modning af byggeriet i en bæredygtig retning.

Formålet med testfasen er at kunne indfase klassens principper i bygningsreglementet i 2023 på et velafprøvet og dokumenteret grundlag.

Temaerne i den nationale strategi er:

1. Mere klimavenligt byggeri og anlæg
2. Holdbare bygninger af høj kvalitet
3. Ressourceeffektivt byggeri
4. Energieffektive og sunde bygninger
5. Digitalt understøttet byggeri.

Det foreslås, at kommunen i første omgang tager fat i følgende initiativer

1. Indfasning af grænseværdier for klimaaftryk fra bygninger. Det betyder, at kommunen skal stille mål for den belastning der er af byggeriet inkl. opførelse, og derved tage stilling til materialers CO2 belastning i projekteringsfasen
2. Sikkert og sund genbrug i bygninger. Kommunen skal vurdere hvilke bygningskonstruktioner, der har værdi at genanvende, både i opbygningsfasen, men også ift. evt. genanvendelse i andre opgaver.
3. Helhedsvurderinger ved renoveringer. Det er vigtigt at få vurderet kvaliteten af det eksisterende byggeri, fremfor kun at vurdere ud fra et økonomisk perspektiv, hvor det ofte kan vise sig, at et økonomisk perspektiv vil kunne vise at rive ned, og bygge nyt kan være billigst i anlægsfasen.
4. Mindre spild af materialer på byggepladsen. Ressourcer skal anvendes med omtanke, og god byggeskik og fornuftig anvendelse af materialer vil reducere spild, og vil samtidig kunne bidrage til evt. lavere priser
5. Målrettet energieffektiviseringsindsats. Der skal fortsat være stor fokus på eksisterende bygningsmasses energiforbrug samt dets indeklimatilstand, og investere i, at denne optimeres løbende.

Inddragelse af grupper på kanten af arbejdsmarkedet

Målsætning

Frederikshavn Kommune ønsker, at kommunens leverandører bestræber sig på at tage et socialt ansvar i forhold til udsatte grupper på kanten af arbejdsmarkedet.

Handleplan

Kommunen vil i dialog med leverandører se på mulighederne for, at virksomheden bidrager til at få udsatte borgere samt borgere med psykiske og fysiske udfordringer tilbage på arbejdsmarkedet, og med i opgaveløsningen i det omfang, det er muligt.

Uddannelsesklausuler

Målsætning

Frederikshavn Kommune ønsker at understøtte etablering af uddannelses- og praktikpladser, så der også i fremtiden er kvalificeret og nødvendig arbejdskraft til stede på arbejdsmarkedet.

Handleplan

Ved bygge- og anlægs- samt tjenesteydelseskontrakter kan lærlinge og elever indgå som et underkriterie til tildelingskriteriet i det omfang, det vurderes muligt og hensigtsmæssigt i opgaveløsningen.

Samarbejde, partnerskaber og dialog

Målsætning

Frederikshavn Kommune indgår i samarbejder, partnerskaber og dialog på lokalt, kommunalt, regionalt og nationalt niveau for at udbrede kendskabet til nye bæredygtige muligheder og påvirke leverandører mod mere bæredygtige tiltag.

Handleplan

Forud for hvert udbud inviteres potentielle leverandører til dialog for at opnå kendskab til markedet og eksisterende løsninger. Ligeledes fastholder Frederikshavn Kommune en løbende dialog med leverandører i kontraktperioden for at sikre leverancer, optimere samarbejdet og værdiskabelsen.

Indgåelse af partnerskabsaftaler med private aktører vil altid ske med udgangspunkt i de udbudsretlige regler på området.

Bæredygtig innovation

Målsætning

Frederikshavn Kommune ønsker at bidrage til fremme af bæredygtig innovation ved at efterspørge nye bæredygtige produkter og løsninger, så der opstår incitament til at udvikle grønne og bæredygtige løsninger hos kommunens leverandører.

Handleplan

Gennem et øget fokus på bæredygtighed samt forståelse af den enkelte indkøbers rolle i det samlede kommunale indkøb, opfordres alle decentrale enheder bidrage med ideer til efterspørgslen af innovative, bæredygtige løsninger.